

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžo/79/2016
Identifikačné číslo spisu: 8015200671
Dátum vydania rozhodnutia: 18.01.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8015200671.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci žalobcu: I. STT, s.r.o., so sídlom v Poprade - Spišská Sobota, Majunkeho č. 17/4867, IČO: 36 834 378, právne zast.: Mgr. Matúšom Balarom, <. advokátom a konateľom AK Balara, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Košická č. 5590/56, IČO: 36 858 528, proti žalovanému: Národný inšpektorát práce, so sídlom v Košiciach, Masarykova č. 10, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 21. apríla 2015, číslo: OPS/BEZ/2015/2874, O-72/2015, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 4. marca 2016, č. k. 6S/25/2015-69, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo 4. marca 2016, č. k. 6S/25/2015-69, p o t v r d z u j e .

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom zo 4. marca 2016, č. k. 6S/25/2015-69, postupom podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 21. apríla 2015, číslo: OPS/BEZ/2015/2874, O-72/2015, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Inšpektorátu práce Prešov zo 7. januára 2015, č. k.: P: 148/2014-R, 2015/81/207, o uložení pokuty žalobcovi vo výške 2 000,- eur podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 125/2006 Z. z.“) za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania podľa § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 82/2005 Z.z.“).

Krajský súd zákonosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení zákona č. 311/2001 Z. z. (Zákonník práce), zákona č. 125/2006 Z.z. a zákona č. 82/2005 Z.z. citujúc právnu úpravu ustanovenú § 1 ods. 2 a 3 Zákonníka práce, § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z.z., § 2 ods. 2 písm. a/ a § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z.z., postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam správnych orgánov a dospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby, keďže rozhodnutie a postup správnych orgánov bol v súlade so zákonom.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že rozhodnutia správnych orgánov vychádzajú z dostatočne zisteného skutkového stavu a zo správneho právneho posúdenia veci, boli vydané na základe zásady materiálnej pravdy a zásady voľného hodnotenia dôkazov v súlade s § 3 ods. 1, 2, 3 a 4, § 32 ods. 1, § 33 ods. 1 a 2 a § 46 Správneho poriadku. Správne orgány preukázali nespochybniteľné spáchanie zisteného správneho deliktu, a to správneho deliktu posúdeného ako porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania vyplývajúce z § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní spočívajúceho v tom, že žalobca dňa 17. apríla 2013 v čase od 09.00 hod. do 14.00 hod. využíval závislú prácu fyzickej osoby p. O. G., ktorý pre žalobcu vykonával prácu servisného technika spoločnosti Kúpele Nový Smokovec, a. s. a žalobca nemal s touto fyzickou osobou založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu - zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonníka práce. Relevantnými dôkazmi prvostupňového správneho orgánu i žalovaným bolo nesporne preukázané, že činnosť, konkrétne práca servisného technika p. O. G. dňa 17. apríla 2013 v čase od 09.00 hod. do 14.00 hod., ktorú vykonával pre žalobcu v spoločnosti Kúpele Nový Smokovec, a. s. napĺňala znaky závislej práce, a to znak nadriadenosti zamestnávateľa a podriadenosti zamestnanca, znak výkonu práce osobne zamestnancom a podľa pokynov zamestnávateľa a v mene zamestnávateľa, znak výkonu práce v pracovnom čase určenom zamestnávateľom a znak odplatnosti v súlade s dikciou § 1 ods. 2 Zákonníka práce. Činnosť servisného technika vykonávaná dňa 17. apríla 2013 od 09.00 hod. do 14.00 hod. p. O. G. pre žalobcu nespochybniteľne napĺňala znaky závislej práce v súlade s ustanovením § 1 ods. 2 Zákonníka práce účinného ku dňu 17. apríla 2013, ktorú možno výlučne vykonávať v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu alebo výnimočne za podmienok ustanovených v tomto zákone aj v inom pracovnoprávnom vzťahu, nie však v zmluvnom občianskoprávnom vzťahu alebo zmluvnom obchodnoprávnom vzťahu.

V súvislosti s námietkou, že žalobcovi nikdy nebolo oznámené, že sa voči nemu vedie konanie, v ktorom bude predmetom posúdenia skutočnosť, či porušil zákaz nelegálneho zamestnávania v dôsledku čoho boli porušené práva žalobcu ako účastníka správneho konania, krajský súd s odkazom na obsah administratívneho spisu žalovaného konštatoval, že z Oznámenia o začatí správneho konania z 5. novembra 2014, č. 148/2004-Z, S/7211/18917/14, je nesporne zrejmé, že správne konanie vedené proti žalobcovi bolo Inšpektorátom práce Prešov ako prvostupňovým správnym orgánom začaté legitímnym spôsobom v súlade s § 18 Správneho poriadku. Žalobca preukázateľným spôsobom prevzal túto písomnosť. Samotný správny poriadok neupravuje obsahové náležitosti tohto procesného úkonu správneho orgánu, avšak s ohľadom na základné pravidlá správneho konania už zo samotného oznámenia o začatí správneho konania je zrejmé, ktorý správny orgán začal správne konanie, v akej veci a čo sa navrhuje. Predmetné Oznámenie o začatí správneho konania disponovalo všetkými potrebnými náležitosťami v súlade so základnými pravidlami správneho konania, a teda obsahuje údaj, voči akému subjektu sa správne konanie začína, obsahuje právny dôvod, pre ktorý sa začína konanie z úradnej moci, t. j. jednoznačne formulovaný odkaz na konkrétne ustanovenie zákona, ktoré bolo podľa názoru správneho orgánu porušené a odkaz na konkrétne ustanovenie zákona, ktoré zakladá kompetenciu správneho orgánu vo veci rozhodovať, vec v ktorej sa koná uloženie sankcie za správny delikt a presný opis skutku, ktorý je dôvodom začatia konania - presné popísanie skutku, porušenia zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania. Uvedený procesný úkon ďalej obsahuje aj údaj o tom, čo bolo podkladom pre začatie správneho konania, formuláciu, že v prípade preukázania nelegálneho zamestnávania uloží správny orgán pokutu v rozsahu sadzby zákonom stanoveného rozpätia a poučenie o tom, že sa k veci môže vyjadriť spolu s danou primeranou lehotou na podanie tohto vyjadrenia. Dodal, že na začatie správneho konania podľa Správneho poriadku nie je možné aplikovať analógiu trestného

konania z dôvodu, že aplikáciu takejto analógie neprípúšťa ani samotný Správny poriadok a ani sa k nej neprípája konštantná súdna prax.

Na podporu tvrdení správnych orgánov, že v prípade žalobcu došlo k nelegálnemu zamestnávaniu p. O. G. krajský súd poukázal na § 15 ods. 1, ods. 3 a § 11 zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, z ktorých vyplýva, že odborné prehliadky a odborné skúšky a opravy vyhradeného technického zariadenia môže pre inú fyzickú osobu alebo pre inú právnickú osobu vykonávať len zamestnávateľ, ktorý má oprávnenie na činnosť. Túto činnosť môže vykonávať oprávnená osoba iba prostredníctvom svojich zamestnancov, a to tých, ktorí majú s oprávnenou osobou uzatvorenú pracovnú zmluvu za podmienky, že zamestnanec má príslušný doklad o odbornej spôsobilosti podľa § 16 na vykonávanie tejto činnosti. Tieto predpisy ďalej upravujú, že bez oprávnenia môže odborné prehliadky a odborné skúšky a opravy vyhradeného technického zariadenia vykonávať aj fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, teda živnostník za podmienky, že je odborne spôsobilý na vykonávanie týchto činností, čo musí preukázať dokladom podľa § 16. Odborné prehliadky a odborné skúšky a opravy vyhradeného technického zariadenia mohol p. O. G. vykonávať iba ako zamestnanec žalobcu, a to iba ako zamestnanec na základe pracovnej zmluvy, alebo ako podnikateľ - živnostník za podmienky, že nemal iných zamestnancov. P. O. G. však dňa 17. apríla 2013 vykonával opravu kotlov v Kúpeľoch Nový Smokovec, a. s. v mene žalobcu na základe objednávky Kúpeľov Nový Smokovec, a. s. adresovanej žalobcovi, a nebol pritom ani zamestnancom žalobcu a ani nebol fyzická osoba, ktorá je podnikateľom - živnostníkom. Tieto podmienky pre výkon činnosti musí žalobca ovládať a poznať, pretože tento predmet činnosti vykonáva už od roku 2008 a napriek tomu bez overenia splnenia zákonných podmienok poveril p. O. G. výkonom tejto činnosti. Uzatvorenie čo i len ústnej zmluvy o dielo podľa Občianskeho zákonníka bolo vylúčené predmetom prác, ktoré p. O. G. dňa 17. apríla 2013 vykonával (predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci neumožňovali výkon činnosti na základe inej, ako pracovnej zmluvy) a uzatvorenie obchodnej zmluvy vylučoval fakt, ktorý si bez problémov mohol žalobca overiť v živnostenskom registri vedenom na internete. P. O. G. nebol podnikateľom - živnostníkom; živnostenské oprávnenie mu vzniklo až dňa 14. marca 2014.

Krajský súd po preskúmaní obsahu spisu dospel k záveru, že skutkový stav veci bol dostatočne zistený a preukázaný na základe výsledkov inšpekcie práce, podaných vyjadrení žalobcu, aj na základe všetkých dokladov založených v spise a predložených počas výkonu inšpekcie práce. Nebolo ani potrebné zo strany správneho orgánu vypočuť navrhovaných svedkov a nariadiť ústne pojednávanie, pretože toto by neprispelo k ďalšiemu objasneniu veci.

Vzhľadom na uvedené, postupom podľa § 250j ods. 1 OSP žalobu zamietol.

O trovách konania krajský súd rozhodol v súlade s ustanovením § 250k ods. 1 OSP tak, že žalobcovi, ktorý v konaní nebol úspešný, nepriznal právo na náhradu trov konania.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie.

Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného z 21. apríla 2015, číslo: OPS/BEZ/2015/2874, O-72/2015, ako aj rozhodnutie Inšpektorátu práce Prešov zo 7. januára 2015, č. k.: P: 148/2014-R, 2015/81/207, a vráti vec žalovanému na ďalšie konanie. Rovnako si uplatnil a vyčíslil náhradu trov konania.

V dôvodoch odvolania žalobca namietal

- nezákonnosť správneho konania a
- arbitrárnosť rozhodnutí vydaných v správnom konaní.

Za nezákonný považoval predovšetkým postup správneho orgánu spočívajúci v tom, že voči žalobcovi nebolo konané o tom, či spáchal správny delikt (nelegálne zamestnávanie), ale len o tom, aká pokuta bude za spáchanie daného správneho deliktu uložená. Pri použití analógie s trestným konaním bolo žalobcovi na začiatku konania oznámené, že je vinný (aj keď o otázke viny žiadne konanie neprebehlo) a že konanie sa bude týkať len uloženia sankcie za spáchaný správny delikt, o spáchaní ktorého nikto nikdy nekonal a ani nerozhodol. Rozhodnutie žalovaného je pri použití analógie s trestným právom rozsudkom o treste, ktorému nepredchádzalo konanie o vine, nakoľko sa vina prezúmavala. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžo/28/2012, v ktorom súd uviedol cit.: „Žalovaný pritom v oznámení uviedol nesprávne, že začína „konanie o uloženie pokuty“, s uvedením výšky pokuty, čo nie je samé o sebe účelom správneho konania, hoci mal začať správne konanie „o správnom delikte“, ktorý mal skutkovo a právne vymedziť.“ Taktiež vyjadril nesúhlas so záverom krajského súdu, že na správne konanie podľa Správneho poriadku nie je možné aplikovať analógiu trestného konania z dôvodu, že aplikáciu takejto analógie nepripúšťa ani samotný Správny poriadok a ani sa k nej nepripája konštantná súdna prax. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo/51/2011 podľa ktorého cit.: „V konaniach zisťovania správneho deliktu, rozhodovania o vine páchatel'a za spáchanie deliktu a ukladaní sankcie zaň na základe analógie legis, teda treba postupovať v súlade so zásadami trestnoprávnej zodpovednosti v zmysle právnej úpravy v zákone č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov alebo Trestného zákona.“

V ďalšej časti podaného odvolania žalobca namietal nedostatočné zistenie skutkového stavu veci. Za týmto účelom v konaní navrhoval vypočuť ako svedkov p. O. a p. Ing. U., pričom správne orgány oboch stupňov na tieto návrhy nereagovali. Rovnako v správnom konaní nebolo vytýčené ústne pojednávanie v zmysle § 21 Správneho poriadku i napriek tomu, že si to povaha veci vyžadovala.

V súvislosti s námietkou arbitrárnosti oboch správnych rozhodnutí poukázal na to, že neboli naplnené všetky znaky závislej práce. Nebolo v žiadnom prípade preukázané, že by žalobca p. O. určil čas a časový rozsah výkonu práce. Čas výkonu práce a doba trvania práce menovanej osoby sú skutočnosťami, ktoré sa žalobca dozvedel dodatočne po vykonaní prác menovaným a dohodol ich sám menovaný s treťou osobou, u ktorej práce vykonal. Z tohto dôvodu žalobca v správnom konaní navrhoval vykonať výsluch p. Ing. U. W., zamestnankyne žalobcu, ktorá u žalobcu koordinuje zamestnancov a určuje im čas výkonu jednotlivých prác. Taktiež nebolo preukázané, že by žalobca p. O. G. určil aké práce má vykonať. Druh prác, ktoré bolo potrebné vykonať vyšiel najavo až na mieste servisného zásahu.

K poukazu krajského súdu na ustanovenia zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, z ktorých odvodzoval porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania, žalobca uviedol, že v prípade porušenia predmetného zákona môže správny orgán viesť konanie o tom, či došlo k porušeniu v tomto zákone dotknutých ustanovení. Také konanie však voči žalobcovi vedené nie je.

Záverom žalobca namietal aj nedostatočnú žurnalizáciu administratívneho spisu, skonštatoval šikanóznym a veľmi formalistickým postupom oboch správnych orgánov, ktoré navyše v konaní ani presvedčivo nezdôvodnili, prečo výkon činnosti p. O. počas 5 hodín považovali za závislú prácu. Účel zákona č. 125/2006 Z.z. spočíva v ochrane pracovného trhu pred nelegálnou prácou a nelegálnym zamestnávaním v materiálnom zmysle. Preto aj prístup k zákonu musí byť materiálny a nie formalistický.

III.

Žalovaný sa v podanom vyjadrení k odvolaniu zo 16. mája 2016 v plnom rozsahu stotožnil s rozsudkom krajského súdu považujúc ho za vecne správny a zákonný.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v

spojení s § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok - ďalej len „SSP“) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania žalobcu (§ 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 212 ods. 1 OSP a § 492 ods. 2 SSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP, § 492 ods. 2 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP a s § 492 ods. 2 SSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 21. apríla 2015, číslo: OPS/BEZ/2015/2874, O-72/2015, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Inšpektorátu práce Prešov zo 7. januára 2015, č. k.: P: 148/2014-R, 2015/81/207, o uložení pokuty žalobcovi vo výške 2 000,- eur podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z.z. za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania podľa § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z.z.

Najvyšší súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu, v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím, ako aj konanie im predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so zásadnými námietkami žalobcu uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Najvyšší súd upriamuje pozornosť na to, že súd v procese súdneho prieskumu nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (§§ 247 a nasl. OSP) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi.

Súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu je určený rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ktorými žalobca namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach (§ 250j ods. 1 OSP).

V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP).

Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 OSP).

Ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúmaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy (§ 250i ods. 2 OSP).

Do uvedenej právnej normy bola transformovaná požiadavka tzv. „plnej jurisdikcie“ ako atribútu práva na spravodlivý proces, v zmysle ktorej súd pri svojom rozhodovaní nesmie byť obmedzený v

skutkových otázkach len tým, čo vo veci zistil správny orgán, a to ani čo do rozsahu vykonaných dôkazov, ani ich obsahu a hodnotenia zo známych hľadísk závažnosti, zákonnosti a pravdivosti. Súd teda celkom samostatne a nezávisle hodnotí správnosť a úplnosť skutkových zistení zadovážených správnym orgánom, a ak pritom zistí skutkové, či (procesné) právne pochybenia, môže v zrušujúcom rozhodnutí správnemu orgánu uložiť povinnosť na ich odstránenie, nahradenie alebo doplnenie, alebo tak urobí sám.

Podľa § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 82/2005 Z.z. fyzická osoba nesmie vykonávať nelegálnu prácu.

(2) Právnická osoba a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 2, 4 a 5. Fyzická osoba nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 5.

Podľa § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z.z. nelegálne zamestnávanie je zamestnávanie právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, 1 ak využíva závislú prácu a/ fyzickej osoby a nemá s ňou založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu, 2); (Zákonník práce)

Podľa § 1 ods. 2 a 3 Zákonníka práce (v rozhodnom znení), závislá práca je práca vykonávaná vo vzťahu nadriadenosti zamestnávateľa a podriadenosti zamestnanca, osobne zamestnancom pre zamestnávateľa, podľa pokynov zamestnávateľa, v jeho mene, v pracovnom čase určenom zamestnávateľom, za mzdu alebo odmenu.

(3) Závislá práca môže byť vykonávaná výlučne v pracovnom pomere, v obdobnom pracovnom vzťahu alebo výnimočne za podmienok ustanovených v tomto zákone aj v inom pracovnoprávnom vzťahu. Závislá práca nemôže byť vykonávaná v zmluvnom občianskoprávnom vzťahu alebo v zmluvnom obchodnoprávnom vzťahu podľa osobitných predpisov.

Zákon č. 125/2006 Z.z. upravuje inšpekciu práce, ktorej prostredníctvom sa presadzuje ochrana zamestnancov pri práci a výkon štátnej správy v oblasti inšpekcie práce, vymedzuje pôsobnosť orgánov štátnej správy v oblasti inšpekcie práce a ich pôsobnosť pri výkone dohľadu podľa osobitného predpisu a ustanovuje práva a povinnosti inšpektora práce a povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby (§ 1).

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ bod 4 zákona č. 125/2006 Z.z. inšpekcia práce je dozor nad dodržiavaním právnych predpisov, ktoré upravujú zákaz nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania,

Podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z.z. Inšpektorát práce uloží pokutu a/ zamestnávateľovi alebo fyzickej osobe za

1. porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania od 2 000,- eur do 200 000,- eur;

Podľa § 21 ods. 3 zákona č. 125/2006 Z. z. na konanie podľa § 4 písm. e/, § 6 ods. 1 písm. b/, d/ a e/, § 7 ods. 3 písm. d/, e/, i/ a t/, ods. 8 písm. b/ a ods. 9, § 12 ods. 2 písm. d/ až f/, § 19 a 20 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, 26) ak tento zákon neustanovuje inak. Všeobecné predpisy o správnom konaní sa nevzťahujú na vydanie oprávnenia, osvedčenia a povolenia podľa tohto zákona.

Podľa § 3 ods. 2, 4 a 5 Správneho poriadku, správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpejú v konaní ujmu.

(4) Správne orgány sú povinné svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, vybaviť ju včas a bez zbytočných prieťahov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne vybaveniu veci. Ak to povaha veci pripúšťa, má sa správny orgán vždy pokúsiť o jej zmierne vybavenie. Správne orgány dbajú na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného

zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.

(5) Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikli neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 18 ods. 1 a 2 Správneho poriadku konanie sa začína na návrh účastníka konania alebo na podnet správneho orgánu.

(2) Konanie je začaté dňom, keď podanie účastníka konania došlo správne orgánu príslušnému vo veci rozhodnúť. Pokiaľ sa konanie začína na podnet správneho orgánu, je konanie začaté dňom, keď tento orgán urobil voči účastníkovi konania prvý úkon.

Podľa § 21 ods. 1 veta prvá Správneho poriadku, správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispieje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitný zákon.

Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 33 ods. 1 Správneho poriadku, účastník konania a zúčastnená osoba má právo navrhovať dôkazy a ich doplnenie a klásť svedkom a znalcom otázky pri ústnom pojednávaní a miestnej ohliadke.

Podľa § 34 ods. 1 - 5 Správneho poriadku, na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

(2) Dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a ohliadka.

(3) Účastník konania je povinný navrhnuť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe.

(4) Vykonávanie dôkazov patrí správne orgánu.

(5) Správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

Podľa § 46 Správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou tvoril pripojený administratívny spis, najvyšší súd zistil, že v dňoch 18. júla, 1. augusta, 12. septembra 2014 (u žalobcu) a 4. septembra, 5. septembra a 17. septembra 2014 (na Inšpektoráte práce Prešov), bola vykonaná kontrola zameraná (okrem iného) aj na dodržiavanie právnych predpisov upravujúcich zákaz nelegálneho zamestnávania podľa zákona č. 82/2005 Z.z.. Prvostupňový správny orgán dňa 5. septembra 2014 na základe vykonanej kontroly vyhotovil Protokol č.: IPV-37-21-2.3/P-E24, A25-14 so záverom konštatujúcim vo vzťahu ku kontrolovanej osobe (žalobca) porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania plynúce z § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z.z. (časť IV/ - Nelegálne zamestnávanie, B/ 8. - Novozistené nedostatky). Na základe podaného vyjadrenia žalobcu k Protokolu prvostupňový správny orgán dňa 3. októbra 2014 vyhotovil Dodatok č. 1 k Protokolu č.: IPV-37-21-2.3/P-E24, A25-14, v ktorom zotrval na predchádzajúcich záveroch plynúcich z Protokolu. Prvostupňový správny orgán listom z 5. novembra 2014, P: 148/2014-Z, oznámil žalobcovi začatie správneho konania, ku ktorému sa žalobca podaním zo 14. novembra 2014 vyjadril.

Následne 7. januára 2015 vydal prvostupňový správny orgán pod č. k.: P: 148/2014-R, 2015/81/207, rozhodnutie o uložení pokuty vo výške 2.000,- eur podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z.z. za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania podľa § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z.z., keď žalobca dňa 17. apríla 2013 v čase od 09:00 hod. do 14:00 hod. využíval závislú prácu fyzickej osoby - p. O., D. Z., S. č. XXX/XX, ktorý pre zamestnávateľa (žalobca) vykonával práce servisného technika vo firme Kúpele Nový Smokovec, a. s., so sídlom vo Výsokých Tatrách, Nový Smokovec č. 32 a nemal s ním založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu (Zákonník práce).

Na odvolanie žalobcu žalovaný napadnutým rozhodnutím z 21. apríla 2015, číslo: OPS/BEZ/2015/2874, O-72/2015, podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku zamietol odvolanie a prvostupňové správne rozhodnutie správneho orgánu potvrdil.

Najvyšší súd zistil, že krajský súd v danej veci v procese súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného náležite postupoval v zmysle procesných pravidiel zákonodarcom nastolených v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku citovaných vyššie, keď súdny prieskum napadnutého rozhodnutia žalovaného vykonal v dostatočnom rozsahu pri správnej aplikácii právnej úpravy zákona č. 125/2006 Z.z. v spojení s právnou úpravou ustanovenou v zákone č. 82/2005 Z.z. sledujúc pritom účel a cieľ zákonodarcom nastoleného v právnej úprave zákona o inšpekcii práce v spojení s právnou úpravou zákona o nelegálnej práci.

Žalobca v odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu namietal, že v správnom konaní nebolo konané o tom, či žalobca spáchal správny delikt (nelegálne zamestnávanie), ale len o tom, aká pokuta bude za spáchanie daného správneho deliktu uložená. Pri použití analógie s trestným konaním bolo žalobcovi na začiatku konania oznámené, že je vinný (aj keď o otázke viny žiadne konanie neprebehlo) a že konanie sa bude týkať len uloženia sankcie za spáchaný správny delikt, o spáchaní ktorého nikto nikdy nekonal a ani nerozhodol. Poukázal tiež na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžo/28/2012.

Najvyšší súd poukazuje na to, že Správny poriadok síce neupravuje výslovne obsahové náležitosti oznámenia (upovedomenia) o začatí konania ako procesného úkonu správneho orgánu. Treba však vzhľadom na základné pravidlá správneho konania (napr. § 3 ods. 1, 2 Správneho poriadku) vychádzať z toho, že oznámenie (upovedomenie) o začatí konania musí byť formulované tak, aby bolo zrejmé, v akej veci koná správny orgán a aký je právny dôvod, pre ktorý sa začína konanie z úradnej povinnosti. Ide o odkaz na konkrétne ustanovenia zákona, ktoré boli podľa názoru správneho orgánu porušené, a ktoré zakladajú kompetenciu správneho orgánu vo veci rozhodovať, vec v ktorej sa koná a popis skutku, ktorý je dôvodom pre začatie správneho konania. K odkazu žalobcu na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžo/28/2012, v ktorom súd žalovanému vytýkal, že v oznámení uviedol nesprávne, že začína „konanie o uloženie pokuty“, s uvedením výšky pokuty, čo nie je samo o sebe účelom správneho konania, hoci mal začať správne konanie „o správnom delikte“, ktorý mal skutkovo a právne vymedziť, najvyšší súd uvádza, že v danom prípade správny orgán vydal „Oznámenie o začatí správneho konania“. Je síce pravdou, že správny orgán následne v oznámení uviedol, že začína konanie vo veci uloženia pokuty, avšak zároveň správny orgán konštatoval, že až v prípade preukázania nelegálneho zamestnávania uloží zamestnávateľovi pokutu podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z.z. od 2.000,- eur do 200.000,- eur. Zároveň v súlade s ustanovením § 33 Správneho poriadku poučil žalobcu ako účastníka správneho konania o možnosti vyjadriť sa k podkladom pre vydanie rozhodnutia, spôsobu zisťovania, ako aj podať návrh na ich doplnenie vrátane predloženia ďalších listinných dôkazov, a to v lehote najneskôr do 7 dní od doručenia oznámenia. Uvedenú vadu navyše senát v rozsudku sp. zn. 4Sžo/28/2015 vytkol v spojení s ďalšími procesnými vadami. Táto skutočnosť však sama o sebe nie je dôvodom na zrušenie správneho rozhodnutia, pokiaľ mal žalobca zachované tie procesné práva, ktoré mu ako účastníkovi správneho konania prislúchajú. Najvyšší súd dodáva, že Oznámenie o začatí správneho konania v tomto prípade nadväzovalo na Protokol (vrátane jeho Dodatku č. 1 k Protokolu), v ktorom bolo konštatované porušenie predpisov na úseku nelegálneho

zamestnávania. Zároveň bolo na žalobcovi, aby preukázal, že k porušeniu predpisov na úseku nelegálneho zamestnávania nedošlo. Z obsahu administratívneho spisu mal najvyšší súd preukázané, že správny orgán poskytoval žalobcovi v každom štádiu správneho konania „procesný priestor“ na realizáciu svojich procesných práv, ktoré aj žalobca využil - dňa 26. septembra 2014 sa vyjadril k Protokolu, dňa 14. novembra 2014 sa vyjadril k oznámeniu o začatí správneho konania. Najvyšší súd záverom k tejto námietke zdôrazňuje, že každú (a najmä sankčnú) vec je potrebné posudzovať prísne individuálne s ohľadom na konkrétne okolnosti, za ktorých došlo k spáchaniu samotného správneho deliktu.

K nesúhlasu žalobcu so záverom krajského súdu, že „na správne konanie“ podľa Správneho poriadku nie je možné aplikovať analógiu trestného konania z dôvodu, že aplikáciu takejto analógie nepripúšťa ani samotný Správny poriadok a ani sa k nej nepripája konštantná súdna prax, najvyšší súd uvádza, že krajský súd vo svojom rozhodnutí (str. 13, posledný odsek, posledná veta) uviedol, že „na začatie správneho konania“ nemožno aplikovať analógiu trestného konania a nie ako konštatuje žalobca „na správne konanie“. Potom aj poukáz žalobcu na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo/51/2011 zaoberajúci sa práve analogickou aplikáciou trestnoprávných princípov na „správne konanie“, stráca vo vzťahu k prejednávanej veci akúkoľvek relevanciu.

Pre úplnosť však najvyšší súd poukazuje na to, že povinnosťou správneho orgánu v konaní o administratívnom delikte a uložení sankcie pre nedostatok špeciálnej úpravy administratívneho trestania je postupovať „*analogiae legis*“ podľa ustanovení obsahujúcich trestnoprávnu úpravu, a teda poskytnúť subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívna zodpovednosť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v trestnom zákone a trestnom poriadku obvinenému z trestného činu. To však neznamená, že povinnosťou správneho orgánu v konaní o administratívnom delikte je postupovať striktnie podľa ustanovení Trestného poriadku a Trestného zákona, čo je len povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní. To platí aj v danom prípade, pokiaľ Správny poriadok upravuje začatie konania (§ 18) nie je dôvod na postup v zmysle „*analogiae legis*“ podľa ustanovení obsahujúci trestnoprávnu úpravu.

Žalobca ďalej tvrdil, že v danom prípade išlo o súkromnoprávny vzťah založený na základe uzatvorenej ústnej zmluvy o dielo. Najvyšší súd poukazuje na to, že Zákonník práce výslovne prikazuje, že ak sú naplnené znaky závislej práce, je potrebné na jej vykonávanie dojednať buď pracovný pomer alebo obdobný pracovný vzťah, napr. štátnozamestnanecký pomer a výnimočne a za podmienok ustanovených Zákonníkom práce sa môže závislá práca vykonávať aj v inom pracovnoprávnom vzťahu (t. j. na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru), pokiaľ i túto možnosť osobitné právne predpisy nevylučujú. Závislá práca nemôže byť vykonávaná v zmluvnom občianskoprávnom vzťahu alebo v zmluvnom obchodnoprávnom vzťahu podľa osobitných predpisov. Platí zákaz dojednania, napr. príkaznej zmluvy alebo zmluvy o dielo na výkon závislej práce. Subjekt preto nemôže platne uzavrieť zmluvu podľa Občianskeho zákonníka / Obchodného zákonníka, ak obsah tohto záväzku možno súčasne subsumovať pod závislú prácu podľa § 1 ods. 2 Zákonníka práce v rozhodnom znení. Zároveň v podmienkach platného slovenského právneho poriadku platí, že každú zmluvu je potrebné posudzovať podľa jej obsahu a nie formy (napr. zmluva o dielo vykazujúca znaky závislej práce a nie znaky zmluvy o dielo, môže byť prekvalifikovaná na pracovnú zmluvu) a rozhodujúca je aj praktická realizácia zmluvy. Dôležitou skutočnosťou je teda preskúmanie faktickej situácie vždy v konkrétnom prípade (posúdenie okolností konkrétneho prípadu). V právnych úpravách iných štátov sa vyvinuli tzv. testy, kde sa v komplexe zoberú do úvahy všetky znaky (alebo najdôležitejšie znaky, prípadne len jeden hlavný znak - nadriadenosť a podriadenosť) danej činnosti a posúdi sa, či ide o činnosť, ktorú možno podradiť pod pracovnoprávny vzťah alebo nie. Niektorým zo znakov sa môže priznať väčšia alebo rozhodujúca váha ako iným. Súdny tu porovnávajú, či na základe znakov, ktoré vykazuje vykonávaná práca, ide o pracovnoprávny vzťah (závislú prácu) alebo samostatnú činnosť (SZČO, podnikanie). Pri takomto posudzovaní prítomnosť alebo neprítomnosť jedného znaku nehrá (ak nejde o znak kľúčový) rozhodujúcu úlohu. Právna teória rieši prípady, ak bola uzatvorená napr. príkazná zmluva, hoci zo znakov činnosti, ktorú jedna osoba vykonáva pre druhú osobu vyplýva, že ide o závislú prácu. V každom odvetví práva, platí právne výkladové pravidlo, že zmluva sa posudzuje podľa obsahu (t. j. čo je v nej dojednané), nie podľa svojho pomenovania (a ani

podľa pomenovania zmluvných strán) a zároveň pre posúdenie situácie má význam aj reálne vykonávanie zmluvy (prednosť má posúdenie reálneho správania pred dojednaným obsahom).

Pojem závislá práca je základným pojmom pracovného práva a označuje prácu, ktorá sa vykonáva v pracovnoprávných vzťahoch (zamestnanec pre zamestnávateľa vykonáva v podriadenom postavení) a musí sa zmluvne dojednať len zmluvnými typmi, ktoré do neho spadajú. Definíciu závislej práce obsahuje už vyššie citovaný § 1 ods. 2 Zákonníka práce. Zákonník práce k 17. aprílu 2013 upravoval ako znak závislej práce: 1. nadriadenosť zamestnávateľa a podriadenosť zamestnanca, 2. osobný výkon práce zamestnancom pre zamestnávateľa, 3. práca podľa pokynov zamestnávateľa, 4. práce v mene zamestnávateľa (pod menom zamestnávateľa, nie vo svojom mene), 5. práca v pracovnom čase určenom zamestnávateľom (časové určenie práce), 6. práca za mzdu alebo odmenu (odplatnosť). Pri posúdení znakov závislej práce sa zmluva (právny úkon) má teda posudzovať podľa obsahu, nie podľa formy, pri posudzovaní sa môže dať rôzna váha rôznym znakom, pričom primárnym znakom je nadriadenosť a podriadenosť, nedojednanie odmeny, pracovného času sa má posúdiť ako obídienie zákona (v danom prípade zákona o nelegálnej práci), nie ako neprítomnosť znaku a rovnako je potrebné vziať do úvahy okolnosti konkrétneho prípadu a posúdiť jednotlivé znaky, ako aj celkovú situáciu. (JUDr. et Mgr. Jozef Toman, PhD.: Individuálne pracovné právo, Vydavateľ: Friedrich Ebert Stiftung, zastúpenie v SR; Bratislava 2014, s. 31 - 40).

S prihliadnutím na uvedené vyššie, najvyšší súd dospel k rovnakému právnomu záveru ako krajský súd, a teda aj žalované správne orgány, že p. O. G. v dotknutom období (17. apríl 2013), vykonával svojou povahou totožné práce servisného technika ako tie, ktoré vykonával v čase založenia a trvania pracovného pomeru (Pracovná zmluva z 13. júna 2011), ako aj založenia a trvania obdobného pracovnom vzťahu (Dohoda o vykonaní práce zo 7. mája 2013, prípadne z 30. júla 2013). Bolo preukázané, že p. O. G. konal v zmysle žalobcom zavedených postupov, jeho výkon činnosti jednoznačne súvisel s plnením predchádzajúcich pracovných povinností. Uvedený záver potvrdzuje Objednávka z 9. apríla 2013, číslo 62/2013, zaslaná objednávatelom Kúpele Nový Smokovec, a. s. priamo žalobcovi a nie p. O. G., Faktúra zo 17. apríla 2013, číslo 1304020, vystavená žalobcom za výkon servisných prác uskutočnených p. O. G. ako aj Pracovný list zo 17. apríla 2013, číslo M/13/4/17/1, vyhotovený p. O. G. pod hlavičkou žalobcu vrátane použitia Cenníka štandardných servisných výkonov (Číslo - kód 200020 - výmena tesnení, s hodinovou sadzbou - 30,- eur). Rovnaké pracovné listy využíval p. O. G. aj v čase, keď bol riadnym zamestnancom žalobcu (Pracovný list z 26. novembra 2012, číslo 12/11/26/1, respektíve z 19. decembra 2012, číslo M/12/12/19/1). Z obsahu administratívneho spisu taktiež najvyšší súd zistil, že žalobca viedol pracovný výkaz (v rozsahu dátum, deň, číslo výkazu, objednávateľ, príjemca, suma výkonu, doprava, popis činnosti, dátum fakturácie, číslo faktúry, poznámka) p. O. G. za mesiac apríl 2013 (teda v čase, kedy zamestnancom žalobcu nebol) obdobným spôsobom ako za obdobia, počas ktorých p. O. G. vykonával pre žalobcu práce servisného technika v pracovnom pomere. Uvedené zároveň vylučuje tvrdenie žalobcu, že v danom období žalobca nemal kapacitu na realizáciu diela na základe objednávky spoločnosti Kúpele Nový Smokovec, a. s., a preto ústnou formou uzavrel s p. O. G. zmluvu o dielo ad hoc na dané objednané výkony, keďže z pracovného výkazu vyplýva, že p. O. G. vykonal pre žalobcu v mesiaci apríl 2013 značný počet činností spojených s výkonom servisných prác.

V podanom odvolaní žalobca namietal, že neboli naplnené všetky znaky závislej práce. Nebolo preukázané, že by žalobca určil p. O. G. čas výkonu práce a časový rozsah výkonu práce. V tejto súvislosti sa najvyšší súd v plnom rozsahu stotožňuje so závermi oboch správnych orgánov, a teda, že pre účely zúčtovania, fakturovania poskytnutých služieb, ktoré sú viazané na odpracovaný čas postačoval žalobcovi čas trvania výkonu vyznačený na prvej strane pracovného listu, pri popise vyúčtovania prevedených prác. Zároveň pre posúdenie toho, či žalobca určoval p. O. G. pracovný čas bolo podstatné to, že mu určil konkrétnu činnosť, ktorú mal p. O. G. vykonať v konkrétnom subjekte na určených zariadeniach, čím mu teda určil aj rozsah vykonávaného servisného zákroku, ktorý skončil až splnením objednávky. Tým, že vystavil faktúru, zároveň tým žalobca akceptoval splnenie určenej práce a tým aj čas, ktorý výkonu práce p. O. G. venoval. Tým, že žalobca zadal p. O. G. splnenie práce v zmysle príslušnej objednávky spoločnosti Kúpele Nový Smokovec, a. s., pričom splnenie práce následne

akceptoval, zadal mu aj časový úsek, v ktorom bol p. O. G. k dispozícii žalobcovi ako zamestnávateľovi a vykonával pre neho prácu. Na Objednávke z 9. apríla 2013, číslo 62/2013, zaslanej objednávatelom Kúpele Nový Smokovec, a. s. priamo žalobcovi, je vyznačená doba trvania servisného zákroku od 09:00 hod. do 14:00 hod., t. j. 5 hodín. Odhladnuc od uvedeného, hoci aj v prípade, ak by absentoval znak výkonu práce v pracovnom čase určenom zamestnávateľom, najvyšší súd opätovne zdôrazňuje tú skutočnosť, že v prípade, ak práca vykazuje znaky závislej práce, znamená to povinnosť obmedziť dĺžku výkonu práce (dojednať pracovný čas) a nie, že ak nie je dojednané obmedzenie dĺžky výkonu práce (pracovný čas), nejde o závislú prácu. Ide teda o porušenie zákona dojednať dĺžku pracovného času.

K námietke žalobcu, že p. O. G. neurčil, aké práce má vykonať, pričom druh prác, ktoré mal vykonať vyšiel najavo až na mieste servisného zásahu, najvyšší súd opätovne poukazuje na Objednávku z 9. apríla 2013, číslo 62/2013, vyhotovenú objednávatelom Kúpele Nový Smokovec, a. s., z ktorej jasne vyplýva druh služby - „Odstránenie závad po revízii kotlov v spoločnosti Kúpele Nový Smokovec, a. s.“. Zároveň najvyšší súd pripomína, že stanovenie, respektíve určenie druhu práce nie je znakom závislej práce v zmysle § 1 ods. 2 Zákonníka práce účinného v dotknutom období, t. j. k 17. aprílu 2013. Taktiež uvedené tvrdenie žalobcu si odporuje s jeho vyjadrením k Protokolu z 26. septembra 2014, v ktorom žalobca uviedol, že v danom období žalobca nemal kapacitu na realizáciu diela na základe objednávky spoločnosti Kúpele Nový Smokovec, a. s., a preto ústnou formou uzavrel s p. O. G. zmluvu o dielo ad hoc na dané objednané výkony, nakoľko p. O. G. bol v minulosti zamestnancom žalobcu, a o ktorom mal žalobca vedomosť, že je v jeho schopnostiach vykonať dané činnosti objednané spoločnosťou Kúpele Nový Smokovec, a. s..

Žalobca ďalej namietal, že správne orgány nevypočuli ako svedkov p. O. G. a p. Ing. U. W.. Vychádzajúc z právnej úpravy ustanovenej v § 19 v spojení s § 21 ods. 3 zákona č. 125/2006 Z.z. povinnosťou Inšpektorátu práce v konaní administratívneho trestania v danom prípade bolo vykonať dokazovanie v súlade s právnou úpravou ustanovenou v §§ 34 a nasl. Správneho poriadku. Vykonávanie dokazovania a hodnotenie dôkazov zákonodarca zveril do právomoci správneho orgánu (§ 34 ods. 4 a 5 Správneho poriadku), ktorý určuje, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nie. Nebolo preto povinnosťou Inšpektorátu práce vykonať dôkazy navrhnuté účastníkom konania. Pokiaľ správny orgán na základe vykonaného dokazovania vyhodnotením zadovážených a vykonaných dôkazov dospel k záveru, že z ustáleného skutkového základu bol preukázaný skutočný stav veci (§ 32 ods. 1 Správneho poriadku), zakladajúci právny záver pre rozhodnutie, vo veci rozhodol a v odôvodnení rozhodnutia sa vyporiadal s námietkami a návrhmi žalobcu ako účastníka konania, postupoval v súlade so zákonom. Najvyšší súd opätovne uvádza, že aj keď v konaní o administratívnom delikte a uložení sankcie zaň pre nedostatok špeciálnej úpravy administratívneho trestania je povinnosťou správneho orgánu postupovať „*analogiae legis*“ podľa ustanovení obsahujúcich trestnoprávnu úpravu, a teda poskytnúť subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívna zodpovednosť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v trestnom zákone a trestnom poriadku obvinenému z trestného činu, to však neznamená, že povinnosťou správneho orgánu v konaní o administratívnom delikte je postupovať striktnie podľa ustanovení Trestného poriadku a Trestného zákona, čo je len povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní. Z týchto dôvodov pokiaľ správne orgány v danom prípade nevykonali dôkaz navrhnutý žalobcom - výsluch uvedených osôb, nepostupovali v konaní v rozpore so zákonom, a teda nezaťažili konanie takou vadou, ktorá by mohla mať za následok nezákonnosť rozhodnutia. Najvyšší súd poukazuje na zrejmy skutkový stav, ktorý žalovaný ako aj prvostupňový správny orgán dostatočným spôsobom zistili a na ktorý súd v podrobnostiach odkazuje. Správne orgány vo svojich rozhodnutiach aj dostatočným spôsobom odôvodnili nevykonanie navrhovaných dôkazov žalobcu, nakoľko by tieto dôkazy neprispeli k jeho ďalšiemu objasneniu.

K tomu najvyšší súd odkazuje aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej neuskutočnenie ústneho pojednávania nespôsobuje ujmu požiadavkám čl. 6 ods. 1 Dohovoru vo vzťahu k ústnosti a verejnosti konania v prípadoch, keď skutkové okolnosti nie sú sporné a právne otázky sa nevyznačujú osobitnou zložitosťou (napr. Várela Assalino proti Portugalsku rozhodnutie z 25. apríla 2002, č. sťažnosti 64336/01).

V danej súvislosti najvyšší súd dáva do pozornosti žalobcu, že právne posúdenie porušenia právnej povinnosti účastníkom konania (zákaz nelegálneho zamestnávania) a ukladanie sankcie za zistené porušenie patrí do výlučnej kompetencii správneho orgánu - v danom prípade Inšpektorátu práce. Zákonodarcia umožňuje ingerenciu súdu do právneho posúdenia porušenia právnej povinnosti účastníkom konania len v zákonom rámci súdneho prieskumu (§§ 247 a nasl. OSP), keďže opačný postup by spôsobil zásah súdu do rozhodovacej právomoci správneho orgánu, čo nie je prípustné. Najvyšší súd opakovane poukazuje na to, že povinnosťou súdu v procese súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu je posúdiť, či postup a rozhodnutie správneho orgánu nevybočilo zo zákonného rámca, či skutkové zistenia, ktoré boli podkladom pre vydanie rozhodnutia, boli zadovážené zákonným spôsobom a či úsudok správneho orgánu je v súlade s logickým a racionálnym uvažovaním. Vychádzajúc z uvedeného ako aj zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, ak inšpektori na základe vykonanej kontroly v danom prípade zistili, že žalobca svojim konaním naplnil znaky skutkovej podstaty správneho deliktu porušením právnej povinnosti na úseku nelegálneho zamestnávania, za čo mu uložili sankciu - pokutu, skutkové zistenia zdokumentovali a tieto sa stali podkladom pre rozhodnutie Inšpektorátu práce oboch stupňov, najvyšší súd zhodne ako krajský súd považoval ich postup za súladný so zákonom.

Rovnako najvyšší súd nezistil na strane správneho orgánu pochybenie spočívajúce v nesprávnom vedení administratívneho spisu, vrátane jeho žurnalizácie.

Vzhľadom na vyššie uvedené, najvyšší súd (po vyčerpaní odvolacích dôvodov) napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, s § 219 ods. 1, 2 OSP a s § 492 ods. 2 SSP ako vecne správny potvrdil.

V.

O náhrade trov odvolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, § 250k ods. 1 OSP a § 492 ods. 2 SSP. Žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal z dôvodu, že žalobca v tomto konaní úspech nemal.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.